

B.A. Sem.-5 Examination

CC-304

Economics (N)

November-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- 1 પ્રકૃતિવાદનો અર્થ આપી, પ્રકૃતિવાદના ખ્યાલની સવિસ્તાર સમજૂતી આપો. 14
અથવા
એડમ સ્મિથના સિદ્ધાંતોનું સવિસ્તાર મૂલ્યાંકન કરો.
- 2 એડમ સ્મિથે રજૂ કરેલા શ્રમવિભાજનના ખ્યાલની ટીકાત્મક રજૂઆત કરો. 14
અથવા
પ્રો. એડમ સ્મિથે આપેલા વેતન, નફા, અને કરવેરા અંગેના વિચારોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- 3 પ્રો.મિલ્ટન ફ્રીડમેનનો કાયમી આવકનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
અથવા
જસ્ટિસ મહાદેવ ગોવિંદ રાનડેના ખેતીક્ષેત્ર અને ઔદ્યોગિકરણ અંગેના વિચારો રજૂ કરો.
- 4 ફેડરલ વિસ્તરના સંરક્ષણ અંગેના વિચારો વિગતે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
કાર્લ માર્ક્સના શ્રમમૂલ્યના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક રીતે સમજૂતી આપો.
- 5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો (ગમે તે સાત) 14
- 1 કઈ સદીમાં વાણિજ્યવાદી વિચારધારાને વેગ મળ્યો હતો.
(a) 19 મી સદી (b) 16 મી સદી (c) 20 મી સદી
- 2 ફ્રિઝિયોકેટની વિચારસરણીના મૂળ કયા દેશમાં નંખાયા હતા?
(a) ફ્રાન્સ (b) અમેરિકા (c) જર્મની
- 3 1976 માં પ્રો. એડમ સ્મિથે કયુ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું?
(a) અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો (b) આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્ર (ક) રાષ્ટ્રોની સંપત્તિ
- 4 આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારનો નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવત નો સિદ્ધાંત કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપ્યો હતો
(a) ડેવિડ રીકાર્ડો (b) આલ્ફ્રેડ માર્શલ (c) એડમ સ્મિથ
- 5 શ્રમવિભાજન ને મર્યાદિત બનાવતા પરિબળો કયા છે?
(a) બજાર માંગ અને બજાર પુરવઠો (b) બજાર કદ અને મર્યાદિત મૂડી સાધનો
(c) ઉત્પાદન અને ઉત્પાદનના સાધનો
- 6 એડમ સ્મિથ નો જન્મ કયારે અને ક્યાં થયો હતો?
(a) 1727 ફ્રાન્સ (b) 1717 જર્મની (c) 17 23 સ્કોટલેન્ડ

- 7 મિલ્ટન ફ્રિડમેનના મતે વપરાશી ખર્ચનો આધાર ચાલુ આવક નહીં પરંતુ આવક પર છે
(a) કાયમી (b) હંગામી (c) વધારાની
- 8 મહાદેવ ગોવિંદ રાનડે નો જન્મ ક્યારે થયો હતો?
(a) 18 જાન્યુઆરી 1842 (b) 28 જાન્યુઆરી 1848 (c) 8 જાન્યુઆરી 1818
- 9 મહાદેવ ગોવિંદ રાનડે માનતા હતા કે "ભારતના આર્થિક વિકાસમાં ઔદ્યોગિકરણ અનિવાર્ય છે"
(a) આ વિધાન ખોટું છે (b) આ વિધાન સાચું છે
- 10 ફ્રેડરિક લિસ્ટના મતે સંરક્ષણ નીતિ કેટલા સમયની હોવી જોઈએ?
(a) લાંબા ગાળાની (b) મધ્યમ ગાળાની (c) ટૂંકા ગાળાની
- 11 કાલ માર્ક્સના મતે "મૂલ્ય" નક્કી કરવામાં કોનો ફાળો મહત્વનો છે?
(a) મૂડી (b) નિયોજક (c) શ્રમ
- 12 બેકાર મજૂરોના "અનામત દળ" નો ખ્યાલ કોણે રજૂ કર્યો હતો.
(a) મલ્થસ (b) કાર્લ માર્ક્સ (c) એડમ સ્મિથ

E 1050-3

B. A. Sem- 5 CC – 304 History of Economics Thought (New)

Total Marks-70

1 Give the meaning of Naturism, give a detailed explanation of the concept of Naturism. 14

Or

Evaluate Adam Smith's theories in detail.

2 Give a critical account of the concept of division of labour introduced by Adam Smith. 14

Or

Discuss in detail Prof. Adam Smith's ideas on wages, profits, and taxation

3 Explain Prof. Milton Friedman's theory of permanent income. 14

Or

Present the views of Justice Mahadev Govind Ranade on agriculture and industrialization.

4 Discuss in detail the ideas regarding the protection by Frederick List. 14

Or

Critically explain Karl Marx's theory of labor value.

5 Answer by choosing the correct option (any seven) 14

1 In which century did commercialism gain momentum?

(a) 19th century (b) 16th century (c) 20th century

2 Physiocrat's thought took root in which country?

(a) France (b) America (c) Germany

3 Which book was published by Professor Adam Smith in 1776?

(a) Principles of Economics (b) International Economics (c) Wealth of Nations

4 Which economist gave the absolute cost differential theory of international trade?

(a) David Ricardo (b) Alfred Marshall (c) Adam Smith

5 What are the limiting factors of division of labour?

(a) Market Demand and market supply

(b) Market size and limited capital equipment

(c) Production and production factor

P.T.O

E-10504

- 6 When and where was Adam Smith born?
(a) 1727 France (b) 1717 Germany (c) 1723 Scotland
- 7 According to Milton Friedman consumer spending is based not on current income but on income
(a) Permanent (b) Temporary (c) Additional
- 8 When was Mahadev Gobind Ranade born?
(a) 18 January 1842 (b) 28 January 1848 (c) 8 January 1818
- 9 Mahadev Gobind Ranade believed that "Industrialization is indispensable for the economic development of India".
(a) This statement is false (b) This statement is true
- 10 According to Friedrich List, how long should the protection policy be?
(a) Long term (b) Medium term (c) Short term
- 11 Whose contribution is important in determining "value" according to Karl Marx?
(a) Capital (b) Entrepreneur (c) Labour
- 12 Who introduced the concept of "reserve force" of unemployed labourers?
(a) Malthus (b) Karl Marx (c) Adam Smith

— X —

0411E1050

Candidate's Seat No : _____

B.A. Sem.-5 Examination

CC-304

Economics (O)

November-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. વાણિજ્યવાદ એટલે શું? વાણિજ્યવાદના લક્ષણો વર્ણવો. 14
અથવા
એડમ સ્મિથના વેતન, નફો, અને ભાડા વિશેના વિચારો રજૂ કરો.
2. એડમ સ્મિથની વિચારધારામાં શ્રમવિભાજનને અપાયેલા સ્થાનની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14
અથવા
પ્રો. એડમ સ્મિથે આપેલા મૂલ્ય નિર્ધારણનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે સમજાવો.
3. માલ્થસના વસ્તીના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો. 14
અથવા
પ્રો. ડેવિડ રીકાર્ડોના વહેંચણીના સિદ્ધાંતનું મૂલ્યાંકન કરો.
4. ફેડરિક લિસ્ટના સરક્ષણ અંગેના ખ્યાલની વિગતે સમજૂતી આપો. 14
અથવા
મૂડીવાદી સમાજમાં કાર્લ માર્ક્સનો “અનામત દળ”નો ખ્યાલ સમજાવો.
5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો (ગમે તે સાત) 14
 - 1 વાણિજ્યવાદી વિચારધારા નો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું હતો?
(a) ધર્મ સુધારણા (b) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના લાભ (c) આર્થિક વિકાસ
 - 2 કોના પુસ્તકના વિચારોએ માનવતાવાદી વિચારોનો ફેલાવો કર્યો હતો?
(a) માર્ટીન લ્યુથર (b) ઈરાસમસ (c) મુરના યુટોપિયા
 - 3 એડમ સ્મિથનો કયો સિદ્ધાંત આર્થિક વિશ્લેષણમાં સીમાચિહ્ન હતો?
(a) મૂલ્યનો સિદ્ધાંત (b) વહેંચણીનો સિદ્ધાંત (c) શ્રમવિભાજન
 - 4 મૂલ્યના સિદ્ધાંતનો પાયાનો ખ્યાલ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કર્યો હતો?
(a) માર્શલ (b) એડમ સ્મિથ (c) ડેવિડ રિકાર્ડો
 - 5 એડમ સ્મિથના મત મુજબ ભાડું એકમાત્ર શું છે?
(a) તકાવત અધિશેષ (b) જમીનનો વધારો (c) જમીનનો ઘટાડો
 - 6 એડમ સ્મિથે આપેલા કરાઘાતના નિયમો કેવા છે?
(a) ટૂંકા સમયના (b) અધૂરા (c) સર્વ કાલીન
 - 7 માલ્થસના મતે વસ્તી કઈ શ્રેણીમાં વધે છે?

- (a) સમાંતર (b) અનિયમિત (c) સમગુણોત્તર
- 8 કયા દેશોના સંદર્ભમાં માલ્થસનો વસ્તી અંગેનો સિદ્ધાંત સાચો છે.
(a) શ્રીલંકા (b) અમેરિકા (c) ભારત અને ચીન
- 9 “પ્રિન્સિપલ્સ ઓફ પોલિટિકલ ઈકોનોમી” પુસ્તક પ્રો. માલ્થસે ક્યારે પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું?
(a) 1800 (b) 1810 (c) 1820
- 10 ફ્રેડરિક વિસ્ટની સંરક્ષણ અંગેની નીતિ કેવી હતી?
(a) બિનશરતી (b) જોડાણ વાદી (c) શરતી
- 11 માનવ જરૂરિયાતને સંતોષવામાં વસ્તુમાં રહેલી શક્તિને શું કહેવાય છે?
(a) વિનિમય મૂલ્ય (b) સ્થિતિ મૂલ્ય (c) ઉપયોગ મૂલ્ય
- 12 ફ્રેડરિક વિસ્ટ કયા ક્ષેત્રને સંરક્ષણ આપવાની ના પાડે છે?
(a) નાના ઉદ્યોગો (b) મોટા ઉદ્યોગો (c) ખેતી ક્ષેત્ર

B. A. Sem- 5 CC – 304 History of Economics Thought(Old)

Total Marks- 70

1. What is Mercantilism? Describe the characteristics of Mercantilism. 14
Or
Introduce Adam Smith's ideas about wages, profits, and rents.
2. Critically discuss the place given to division of labour in the thoughts of Adam Smith. 14
Or
Prof. Critically explain the theory of value determination given by Adam Smith.
3. Critically review Malthus' theory of population. 14
Or
Evaluate Prof. David Ricardo's Theory of Distribution.
4. Explain in detail the concept of protection of Federic list. 14
Or
Explain Karl Marx's concept of "reserve force" in capitalist society.
5. Select the correct option (any seven) 14
- 1 What was the main objective of mercantilist ideology?
(a) Reform of religion (b) Benefits of international trade
(c) Economic development
 - 2 Whose book ideas spread humanist ideas?
(a) Martin Luther (b) Erasmus (c) Moore's Utopia
 - 3 Which of Adam Smith's theories was a landmark in economic analysis?
(a) Theory of Value (b) Theory of Distribution (c) Division of Labour
 - 4 Which economist introduced the basic concept of the theory of value?
(a) Marshall (b) Adam Smith (c) David Ricardo
 - 5 According to Adam Smith what is the only rent?
(a) Difference surplus (b) Land rise (c) Land subsidence
 - 6 What are Adam Smith's rules of Tax-impact?
(a) Short-lived (b) Incomplete (c) Perpetual

E 1050.8

- 7 According to Malthus in which range does population grow?
(a) Parallel (b) Irregular (c) Equivalent
- 8 With respect to which countries is Malthus' theory of population correct?
(a) Sri Lanka (b) America (c) India and China
- 9 "Principles of Political Economy" When did Prof. Malthus publish this book?
(a) 1800 (b) 1810 (c) 1820
- 10 What was Frederick List's policy protection?
(a) Unconditional (b) Collaborative (c) Conditional
- 11 What is the power of an object to satisfy a human need called?
(a) Exchange value (b) Status value (c) Utility value
- 12 Which area does Frederick List refuse to protect?
(a) Small scale industries (b) Large scale industries (c) Agriculture sector

—X—